

ACHTERGROND DRUGSPRODUCTIE

Het werken in een drugslaboratorium is levensgevaarlijk. Dat er niet meer doden vallen zoals in Uden, mag een wonder heten, zegt een veroordeelde voormalige xtc-producent.

‘Gros van drugsmakers is amateur’

Mick van Wely

GRONINGEN ‘Paul’ gaf leiding aan twee organisaties die synthetische drugs produceerden en wereldwijd zaken deden. De noorderling werd binnen tien jaar tijd veroordeeld tot vier en vijf jaar cel door de noordelijke rechtbank. Hij vertelt over de gevaren in een drugslab en wat er bij productie komt kijken.

Paul, zijn naam is gefingeerd, was ‘groot’. Een voorbeeld om zijn vindingrijkheid en de omvang van zijn netwerk te realiseren is de manier waarop hij aan zijn grondstoffen voor de productie van het xtc-bestanddeel MDMA en amfetamine kwam.

„Ik deed zaken met een groepje in Rusland. Het grote probleem was het vervoer van de duizenden liter PMK en BMK, die hier verboden waren. We hebben gebruik gemaakt van de organisatie die Tsjernobylkinderen uit Rusland naar het Westen vervoerde om hier aan te laten sterken”, onthult Paul. Saillant detail: één van de nietsvermoedende voorzitters van deze organisatie in Nederland was een onderzoeker van het noordelijke politiekorps.

De brandstoftanks van de bussen werden verdeeld in twee compartimenten van 300 liter. Eén voor brandstof en één voor PMK of BMK. Een liter grondstof leverde in Nederland 2800 euro per liter op. „We maakten zelf MDMA, maar verkochten de grondstoffen ook.” Tientallen keren gingen volle tanks richting Nederland. „Het was een perfecte cover. Overal zwaaiden douaniers en politiemensen naar de bussen met kinderen.”

Landelijk officier van justitie Neeltje Geldermans, die synthetische drugs in de portefeuille heeft, luidde vorige week de noodklok over de aanpak van drugslabs in Nederland. Volgens haar kunnen de politie en justitie de razendsnelle groei van de productie niet aan. Het is dweilen met de kraan open.

In 2013 werden in Nederland 44 drugslabs ontmanteld, tegenover 29 in 2012 en 24 in het jaar ervoor. Het aantal ontmantelde labs is vermoedelijk een minimum deel van het totale aantal drugslaboratoria. Het aantal dumpingen van afval uit labs bedroeg alleen in januari al 26. In geheel 2013 waren dat er 150. Een verdubbeling ten opzichte van het jaar ervoor.

Maandag 28 april werden in een bedrijfspand in Uden twee lichamen gevonden van mannen met een gasmasker op. In de ruimte trof de politie chemicaliën voor de productie van synthetische drugs aan. De politie onderzoekt nog hoe de twee precies zijn omgekomen.

Paul heeft een vermoeden. „Waar-schijnlijk hebben ze de verkeerde chemicaliën bij elkaar gegooid om PMK of BMK te maken. Het kan dat ze belazerd zijn. Verkeerden ze in de wetenschap dat het om middel A was, terwijl het middel C was. Dat leidde tot een chemische reactie. Ook is het mogelijk dat de maskers

▲ De politie ontmantelt een drugslab. Foto ANP/Marcel Antonisse

niet goed waren. Het ene masker is het andere niet.”

Volgens Paul en een bij het interview aangesproken voormalige medeverdachte is het een wonder dat er niet vaker doden vallen. „Of je bent een specialist met een achtergrond als chemicus, of je bent een amateur die het kunstje heeft geleerd. Reken maar dat 98 procent van de producenten uit prutsers bestaat. Ik en nog drie of vier behoren tot de twee procent die het echt kunnen”, beweert zestiger ‘Willem’.

Wat zijn nou precies de gevaren in een lab? Willem: „Er is explosiegevaar omdat je bijvoorbeeld bij de productie van MDMA waterstof nodig hebt. Dat is zeer brandbaar en explosief. Door een lek in de chemische opstelling kan het goed misgaan. Ook door slecht gebruik van een platina-katalysator die nodig is bij de productie van MDMA kan brand ontstaan.”

Volgens Willem is gedegen kennis van chemicaliën en productieprocessen onontbeerlijk. „Je kunt een lijstje krijgen met chemicaliën en een beschrijving van het proces, maar als er problemen ontstaan weet je niet hoe je moet reageren. Improvisatie vergt kennis. En die hebben die amateurs niet.”

Sommige producenten maken

‘In een paar jaar verdiende ik tientallen miljoenen euro’s’

verschillende soorten drugs op één plek. „Ook dat is gevaarlijk. Je kunt dan al snel de verkeerde chemicaliën bij elkaar gooien. Wij waren erg voorzichtig en lieten altijd zelfs de productiestadia op verschillende plekken doen. Ook om te voorkomen dat medewerkers teveel leerden over het proces en voor zichzelf gingen werken”, legt Paul uit.

Veel labs worden ontdekt als buurtbewoners witte rook zien opstijgen. In tegenstelling tot wat leken denken, gaat het volgens Willem lang niet altijd om rook. Willem: „Voor de productie van amfetamine wordt vaak Apsaan gebruikt. In combinatie met zoutzuur kan er een witte nevel vrijkomen. Dat lijkt op rook. Producenten raken in paniek en rennen weg. Omwonenden denken dat

er brand is en slaan alarm.”

De inrichting van een middelgroot laboratorium kost volgens Willem ongeveer 50.000 euro. Een paar dagen MDMA maken en je hebt de investering er dus al uit. Onderdelen voor een lab zijn bij gespecialiseerde bedrijven in Nederland te verkrijgen. „Sommige spullen kun je beter importeren. Het gevaar bestaat dat een leverancier in Nederland de politie belt. Je moet ook echt weten wat je koopt. Een afzuiger voor de dampen moeten vanwege explosiegevaar monkvrij zijn. Veel amateurs weten dat niet eens.”

De handel in grondstoffen voor amfetamine en xtc en de productie van synthetische drugs is enorm lucratief. „Vijfhonderd liter PMK kun je omzetten naar 600 kilo MDMA. Een kilo MDMA levert 4000 euro op. Zeshonderd liter is dus 2,4 miljoen euro waard. Als je zelf grondstoffen importeert, wat wij deden, dan kun je goed verdienen”, zegt Paul.

Paul verdiende in de paar jaar dat hij zich bezighield met de handel in drugs naar eigen zeggen tientallen miljoenen euro’s. Justitie kon hiervan slechts drie miljoen hard maken. Paul moest van de rechter uiteindelijk een halve ton aan euro’s betalen. „Dat bedrag wilde ik de dag na de zitting overmaken aan het Cen-

traal Justitieel Incasso Bureau, maar dat kon niet. Ik was te snel. Ze hadden nog geen zaaknummer.”

Hoe test je uiteindelijk de kwaliteit van de drugs? Paul: „Wij lieten de pillen, het MDMA-poeder en de speed altijd testen bij het Centrum voor Alcohol en Drugs in Groningen. Dat kan daar. Het Trimbos Instituut doet dat ook. Dan kwamen we na een paar dagen terug en zei zo’n medewerker stomverbaasd: zo’n goede kwaliteit hebben we nog nooit gezien. Hoe kom je hieraan?”

Veroordelingen

‘Paul’ en ‘Willem’ willen niet met hun echte naam vermeld worden. Paul werd in 2002 en 2007 opgepakt voor het leidinggeven aan een criminele organisatie en de wereldwijde handel in grondstoffen voor harddrugs en de productie ervan. Er werden onder meer 150.000 xtc-pillen, geavanceerde zware vuurwapens en een vrachtwagen vol verboden grondstoffen voor de productie van drugs in beslaggenomen. De organisatie had drugslabs in Nijmegen en op verschillende plekken in Drenthe. De verdachten kwamen uit Amsterdam, Rotterdam, Drachten en Landsmeer. Willem was medeverdachte.